

B.Com. Semester - 4 (CBCS) Examination
March/April-2023 [NEW COURSE]
Cost Accounting - 2(Core)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ સમર લિમિટેડે 2022ના વર્ષ માં 10,000 એકમોનું ઉત્પાદન કરીને વેચાણ કર્યું. જેની વિગતો નીચે (૨૦) મુજબ એકમ દીઠ વેચાણ કિંમત રૂ. 200 છે.

વિગત	રકમ (રૂ.)
માલસામાન	7,00,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	3,50,000
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	50,000
કારખાના ખર્ચ (40% ચલિત)	3,50,000
ઓફિસ ખર્ચા (સ્થિર)	1,40,000
વેચાણ ખર્ચ (70%ચલિત)	1,60,000
કુલ	17,50,000

વર્ષ 2023 માં 30,000 એકમોનું ઉત્પાદન અને વેચાણ અંદાજેલ છે. વધારાની માહિતી નીચે મુજબ છે.

1. પ્રત્યક્ષ મજૂરી એકમદીઠ 20% વધશે.
2. સ્થિર કારખાના ખર્ચ રૂ. 3,00,000 વધશે.
3. ઓફિસ ખર્ચા 25% વધશે.
4. ચલિત વેચાણ ખર્ચ એકમદીઠ રૂ. 0.80 વધશે.
5. પડતર ઉપર 25% નફો અંદાજેલ છે.

તૈયાર કરો: (1) 2022 ના વર્ષ નું કુલ અને એકમદીઠ પડતર પત્રક.

(2) 2023 ના વર્ષ નું અંદાજી પડતરપત્રક.

અથવા

પ્રશ્ન.૧ કવિ કંપની અત્યારે બે પ્રકાર ના કમ્પ્યુટર નું ઉત્પાદન કરે છે X અને Y 31 મી માર્ચ 2022 ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે.

પ્રત્યક્ષ માલસામાન	રૂ.10,00,000	પ્રત્યક્ષ મજૂરી	રૂ.4,50,000
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	રૂ.1,50,000	કુલ વેચાણ	રૂ.20,00,000

એમ જાણવા મળ્યું છે કે...

1. X પ્રકારના કમ્પ્યુટર નો એકમદીઠ પ્રત્યક્ષ માલસામાનનો ખર્ચ Y પ્રકારના એકમદીઠ પ્રત્યક્ષ માલસામાન કરતાં બે ગણો છે.
2. Y કમ્પ્યુટરનો એકમદીઠ પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચ X કમ્પ્યુટરના એકમદીઠ મજૂરી ખર્ચ ના 40 % છે.
3. પ્રત્યક્ષ ખર્ચાઓ X અને Y બંને પ્રકારના કમ્પ્યુટરના ઉત્પાદનના પ્રમાણમાં હતા.
4. કારખાનાના પરોક્ષ ખર્ચા પ્રાથમિક પડતરના 20% હતા.
5. વહીવટી ખર્ચા પ્રત્યક્ષ મજૂરીના 50% હતા.
6. X કમ્પ્યુટરના 5,000 એકમોનું ઉત્પાદન થયું હતું, જેમાથી 80% વેચાયા હતા, જ્યારે Y કમ્પ્યુટર ના 8,000 એકમો વેચાયા હતા જે ઉત્પાદન ના 80% હતા.
7. વેચાણ ખર્ચા કમ્પ્યુટર X માટે એકમદીઠ રૂ. 8 અને કમ્પ્યુટર Y માટે એકમદીઠ રૂ.9 હતા.
8. X કમ્પ્યુટરની એકમદીઠ વેચાણ કિંમત Y કમ્પ્યુટર ની એકમદીઠ વેચાણ કિંમત કરતાં બમણી હતી.

તૈયાર કરો : કુલ પડતર અને નફો તથા એકમદીઠ પડતર અને નફો.

પ્રશ્ન.૨ જય કંપની ની એકમદીઠ પડતર નીચે મુજબ બનેલી છે.

(૨૦)

- ❖ માલસામાન ખર્ચ રૂ.20, મજૂરી ખર્ચ રૂ.15, કારખાના શિરોપરી ખર્ચ પ્રાથમિક પડતર ના 20%.
- ❖ ઓફિસ શિરોપરી ખર્ચ રૂ.3., વેચાણ અને વિતરણ શિરોપરી ખર્ચ રૂ.2. કંપનીનું નફા નુકશાન ખાતું નીચે મુજબ હતું.

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
તૈયાર માલનો શરૂનો સ્ટોક (1500 એકમ)	75,000	વેચાણ	13,50,000
માલસામાન	6,00,000	આખર માલનો સ્ટોક (4,500 એકમ)	2,10,000
મજૂરી ખર્ચ	4,50,000	મળેલ વ્યાજ અને ડિવિડંડ	12,000
કારખાના ખર્ચ	2,25,000	મળેલ વટાવ	3,000
ઓફિસ ખર્ચ	97,500		
વેચાણ ખર્ચ	52,500		
માંડી વાળેલી પાઘડી	7,500		
પ્રાથમિક ખર્ચ	4,500		
કરવેરાની જોગવાઈ	3,000		
ચોખ્ખો નફો	60,000		
કુલ	15,75,000.	કુલ	15,75,000

પડતર પત્રક અને મેળવણી પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ તા. 31 મી માર્ચ 2022 ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષના ચામિની લી.ના નાણાકીય હિસાબો માથી નીચે મુજબની વિગતો મળેલ છે.

કાચામાલ નો વપરાશ	6,28,500	પ્રત્યક્ષ મજૂરી	1,21,500
કારખાનાના ખર્ચ	96,000	ઓફિસ ખર્ચ	1,60,000
વેચાણ ખર્ચ	85,000	ચંત્ર વેચાણનું નુકશાન	4,000
મળેલું ભાડું	6,000	માંડી વાળેલ ડીબેચર વટાવ	2,000
વેચાણ (7,300 એકમો)	13,00,000	તૈયાર માલનો આખર સ્ટોક (200 એકમો)	26,000

પડતરના હિસાબોમા માલસામાન અને મજૂરી ખર્ચ તેની પડતર કિમતે દર્શાવવામાં આવેલ છે. જ્યારે કારખાના ખર્ચ, પ્રત્યક્ષ મજૂરીના 75% લેખે વસૂલ કરવામાં આવે છે. ઓફિસ ખર્ચ, કારખાનાની પડતરના 20% વસૂલ કરવામાં આવે છે તથા વેચાણ ખર્ચ વેચેલ એકમદીઠ રૂ. 12 લેખે ગણેલ છે. વર્ષની શરૂઆતમાં તૈયારમાલનો કોઈ સ્ટોક ન હતો.

તૈયાર કરો: (1) પડતર પત્રક

(2) નાણાકીય હિસાબો મુજબ વેપાર-નફાનુકસાન ખાતું

(3) પડતરના હિસાબો અને નાણાકીય હિસાબોનું મેળવણી પત્રક.

પ્રશ્ન.૩ કોન્ટ્રાક્ટર રાધિકા પાસે રૂ.15,00,000 નો કરાર છે.તેને વખતોવખત પ્રમાણિત કામનાં 90% રોકડ મળે (૧૫) છે.આ કરાર ને લગતી વિગતો નીચે મુજબ છે.

વિગત	2020 રૂ.	2021 રૂ.	2022 રૂ.
માલસામાન	1,80,000	2,20,000	1,26,000
મજૂરી	1,70,000	2,30,000	1,70,000
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	7,000	25,000	9,000
આડકતરા ખર્ચા	3,000	4,000	----
પ્રમાણિત કામ	3,50,000	11,40,000	15,00,000
અપ્રમાણિત કામ	-----	20,000	----
આપેલ ચંત્ર	20,000	-----	----

વર્ષ 2020, 2021 અને 2022ને અંતે ચંત્રની કિંમત અનુક્રમે રૂ.16,000, રૂ.10,000 અને રૂ.4,000 હતી. ઉપરની વિગતો પરથી કરાર ખાતાં અને ચાલુકામ ખાતાં તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૩ સાક્ષી કન્સ્ટ્રક્શન કંપનીએ “સહકાર બ્રિજ” બાંધવાનો કરાર રૂ.10,00,000 માં લીધો અને તા.1-5-2022 ના રોજ કરાર શરૂ કર્યો. કરારની તા.31-12-2022 ના રોજની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે.

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
કરાર માટે ખરીદેલ માલ	71,000	માલસ્ટોક (તા.31-12-2022)	10,000
સ્થળ પર મોકલેલ માલ	2,00,000	કરાર અંગે રોકડ મળી	5,06,250
મજૂરી	1,96,000	પ્રમાણિત નહિ થયેલ કામ	10,000
માલસામાન પરત મોકલ્યો	2,000	આડકતરા ખર્ચાનો પ્રમાણસર ભાગ	6,000
અન્ય કરાર પર મોકલેલ માલ	4,000	કરારની જગ્યા પર મોકલેલા ચંત્રો	30,000

પ્રમાણિત કામના 75% રકમ મળી બાકીના કામ પૂર્ણ થયે. તા.31-12-2022 ના રોજ કરાર પર મશીનરી રૂ. 20,000ની હતી. રોકડનાં ધોરણે નફાના 2/3 ભાગની રકમ ન.નું.ખાતે લઈ જવી. તૈયાર કરો : કરાર ખાતું, ચાલુકામ ખાતું અને કરાર આપનારનું ખાતું.

પ્રશ્ન.૪ નીચેની માહિતી હાર્દિક એન્જિનિયરીંગ કંપનીમાથી લેવામાં આવી છે. (૧૫)

માલસામાન	રૂ.12,500	ફેક્ટરીના ખર્ચા (સ્થિર)	રૂ. 5,000
મજૂરી	રૂ. 8,750	વહીવટી પરીક્ષ ખર્ચા	રૂ. 6,500
ફેક્ટરીના ખર્ચા(ચલિત)	રૂ. 6,250	યાંત્રિક કલાકો	7,500

ફેક્ટરીનાં પરીક્ષ ખર્ચાઓ યાંત્રિક કલાકોનાં આધારે સમાવવામાં આવે છે.તથા વહીવટી ખર્ચા કારખાના પડતરને આધારે સમાવવામાં આવે છે.

કંપની એક જોબનો ઓર્ડર પ્રાપ્ત કરે છે. જોબને લગતી માહિતી નીચે પ્રમાણે છે.
માલસામાન રૂ.1875, મજૂરી રૂ.875, યાંત્રિક કલાકો રૂ.750
ઉપરની માહિતીના આધારે જોબ નં 111 નું પડતર પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

- પ્રશ્ન.૪ (A) જોબ નં.007ને લગતી નીચેની માહિતી ખુશ એન્જીનિયરીંગ કારખાના પડતર ના હિસાબોમાથી લેવામાં આવી છે. (૧૦)

માલસામાન..... રૂ. 25,000

મજૂરી : વિભાગ-A 60 કલાક, કલાકદીઠ રૂ. 40

વિભાગ-B 70 કલાક, કલાકદીઠ રૂ. 60

વિભાગ-C 70 કલાક, કલાકદીઠ રૂ. 20

આ ત્રણેય વિભાગો અંગે શિરોપરી ખર્ચા નીચે મુજબ અંદાજવામાં આવ્યા છે.

ચલિત શિરોપરી ખર્ચા : વિભાગ-A રૂ. 90,000, 10,000 કામદાર કલાક માટે

વિભાગ-B રૂ. 1,80,000, 20,000 કામદાર કલાક માટે

વિભાગ-C રૂ. 2,70,000, 30,000 કામદાર કલાક માટે

સ્થિર શિરોપરી ખર્ચા: 5,000 સામાન્ય કામ ના કલાકો માટે અંદાજે રૂ. 1,80,000.

જોબ નં. 007 ની કુલ પડતરની ગણતરી કરો.

- (B) જોબ પડતર પધ્ધતિના ફાયદા જણાવો. (૦૫)

ENGLISH VERSION

- Q.1 Samar Ltd. Produced and sold 10,000 units during year 2022. The particulars are as under (20)
selling price per unit is Rs.200:

Particulars	Rs.
Materials	7,00,000
Direct Wages	3,50,000
Direct Expenses	50,000
Factory Expenses (40% Variable)	3,50,000
Office Expenses (Fixed)	1,40,000
Selling Expenses (70% Variable)	1,60,000
Total	17,50,000

During the year 2023 production and sales is estimated at 30,000 units. The additional Information is as under:

1. Direct wages per unit will increase by 20%.
2. Fixed Factory expenses will increase by Rs.3,00,000.
3. Office expenses will increase by 25%.
4. Variable selling expenses will rise by Rs.0.80 per unit.
5. 25% profit is estimated cost.

Prepare: (1) Statement of cost per unit and total cost of 2022.
(2) Estimated cost Statement (Tender) of 2023.

OR

- Q.1 Kavi computer Ltd. Manufacturer two types of computer “X and Y”. the particulars for the year ended 31st march 2022 was as follows,

Direct materials	10,00,000	Direct Wages	4,50,000
Direct expenses	1,50,000	Sales	20,00,000

On the Study it is ascertained that...

1. Direct material per unit in “X computer” consists twice as much as that in type ‘Y Computer’.
2. Direct wages Computer unit for Y computer were 40% of those for X computer.
3. Direct expenses were same per unit for Y as well as X computer.
4. Factory overheads were 20% of the prime cost.
5. Administrative overheads were 50% of the direct wages.
6. 5,000 units of X computer were produced of which 80% were sold and 8,000 units of Y computer were sold which was 80% of production.
7. Selling overheads were Rs.8 per unit for X computer and Rs. 9 per unit for Y computer.
8. Selling price per unit for X computer was double than Y computer.

Prepare: A statement showing cost and profit in total and per unit for X computer and Y computer.

Q.2 Following is the cost per unit of Jay Co. (20)

- ❖ Material expenses Rs.20, Wages Rs.15, Factory overheads 20% of the Prime Cost
 - ❖ Office expenses Rs.3, Selling and distribution overheads Rs.2.
- Following is the Profit and Loss Account

Particular	Rs.	Particular	Rs.
To opening stock (Finished goods 1500 units)	75,000	By Sales	13,50,000
Material expenses	6,00,000	Closing stock of finished Goods (4,500 units)	2,10,000
Wages	4,50,000	Interest & dividend	12,000
Factory expenses	2,25,000	Discount received	3,000
Office Expenses	97,500		
Selling expenses	52,500		
Goodwill written off	7,500		
Preliminary Exp written off	4,500		
Provision for taxation	3,000		
Net Profit	60,000		
	15,75,000		15,75,000

Prepare statement of Cost and Reconciliation Statement.

OR

Q.2 Following information have been obtained from the Financial accounts of Yamini Ltd. For the year ending on 31st march 2022:

Particular	Rs.	Particular	Rs.
Consumption of raw-materials	6,28,500	Direct Wages	1,21,500
Factory expenses	96,000	Office exp	1,60,000
Selling exp	85,000	Loss on sale of machinery	4,000
Rent received	6,000	Discount on debenture written off	2,000
Sales (7,300 units)	13,00,000	Closing stock of finished goods (200 units)	26,000

The Cost Accounts show that raw-materials and wages are charged at actual cost, while factory expenses are charged at 75% of wages and office expenses are received at 20% of factory cost and selling expenses are charged at Rs. 12 per unit sold. There was no stock of finished goods in the beginning of the year.

Prepare:(1) A cost-sheet.

(2) Trading and Profit & Loss Account as per financial accounts.

(3) Reconciliation statement of Cost and Financial Accounts.

Q.3 Radhika contractor have the following information relates to contract for Rs.15, 00,000. The contract pays 90% cash following work certified. (15)

Particulars	2020 Rs.	2021 Rs.	2022 Rs.
Materials	1,80,000	2,20,000	1,26,000
wages	1,70,000	2,30,000	1,70,000
Direct expenses	7,000	25,000	9,000
Indirect expenses	3,000	4,000	----
Work certified	3,50,000	11,40,000	15,00,000
Work uncertified	-----	20,000	----
plant	20,000	----	----

The value of the plant at the end of the year 2020, 2021, 2022 was Rs.16,000, Rs.10,000 and Rs.4,000 respectively. Prepare contract accounts and work-in-progress accounts from above information.

OR

- Q.3 Sakshi construction Co. Ltd. have obtain a contract for Sahakar Bridge for Rs.10,00,000 and contract was start 1-5-2022, details of contract as on dt.31-12- 2022.

Particular	Rs.	Particular	Rs.
Material purchased	71,000	Material stock on dt.31-12-2022	10,000
Material issued at site	2,00,000	Cash received for contract	5,06,250
Wages	1,96,000	Work Uncertified	10,000
Material return	2,000	Indirect expenses proportion	6,000
Material sent on other contract	4,000	Plant issued at site	30,000

Cash received 75% of certified work, rest of the amount at completion. The value of the plant on dt.31-12-2022 was Rs. 20,000. Prepare contract account by considering 2/3 profit on cash basis and also prepare work-in-progress account and contractee account,

- Q.4 The following records are taken from Hardik Engineering Works Ltd. (15)

Materials	Rs.12,500	Fixed factory overheads	Rs.5,000
Direct wages	Rs. 8,750	Administration overheads	Rs.6,500
Variable factory overheads	Rs. 6,250	Machine hours	7,500

Factory overheads are absorbed on the basis of machine hours and administrative overheads are absorbed as a percentage of work cost. The company has received an order of a job. The following particulars are available in respect of the Job No.111

Materials Rs. 1875, Wages Rs.875, Machine hours 750.

Prepare Job cost sheet.

OR

- Q.4 (A) The following information regarding Job No.007 is taken from cost account of Khush Engineering factory: (10)

Materials Rs. 25,000

Labour: Department-A 60 hours, Rs.40 per hours

Department-B 70 hours, Rs.60 per hours

Department-C 70 hours, Rs.20 per hours

The overheads expenses regarding above three department are estimated as under:

Variable overheads: Department-A Rs.90,000 for 10,000 labour hours

Department-B Rs.1,80,000 for 20,000 labour hours

Department-C Rs.2,70,000 for 30,000 labour hours

Fixed overheads: Rs.1,80,000 for 5,000 general working hours.

Calculate total cost of Job No.007.

(05)

- (B) State advantages of Job Costing.
